

Futures Literacy

Hoe ziet de toekomst van Noord-Nederland eruit? Die vraag stond centraal tijdens de KnowLab Futures Literacy, een door UNESCO ontwikkelde workshop-methode om bewuster en creatiever met de toekomst aan de slag te gaan. In het kader van het tienjarige ON TOUR jubileum kregen de KKNN-leden een reeks van drie online sessies aangeboden. En toen na afloop gevraagd werd naar de gedroomde samenleving in 2050, bleek dat maar weinig deelnemers in demografische en dus ook krimpbegrippen denken.

De eerste sessie stond in het teken van ‘reveal’, ofwel openbaren. “Het was de bedoeling dat deelnemers hun dromen en ideeën over de toekomst openbaarden”, legt sessiebegeleider Elles Kazemier van de Hanzehogeschool uit. In de tweede sessie ging het om herkaderen (‘reframe’) zodat belemmerende overtuigingen zouden worden weggenomen en men een andere kijk wist te ontwikkelen. ‘Rethink & Reflect’ stonden centraal in de laatste sessie.

Ideeën dumpen

Noortje Weers, projectmedewerker bij Weusthuis en Partners, nam aan de workshops deel met het idee dat het specifiek over krimp zou gaan. “Maar het ging meer over een algemene beeldvorming van de toekomst. Aanvankelijk vond ik het moeilijk om me een voorstelling te maken van een samenleving in 2050, maar stapsgewijs lukte het toch. De opzet vond ik heel aantrekkelijk: al brainstormend mocht je alle mogelijke ideeën dumpen via een soort gele memostickers. Vervolgens moest je een ‘worst scenario’ schetsen en tot slot moest je bedenken wat een groot bedrijf als Google zou doen met die ideeën. Het is een leuke techniek om ergens te komen.”

Andere verwachting

“Ik had er een heel andere verwachting van”, zegt Brenda Vrieling. “Vanuit mijn functie, strateeg Ruimtelijke Ontwikkeling, wil ik graag een toekomstbeeld voor Drenthe opmaken en daarvoor ben ik nog op zoek naar een passende methodiek. Helaas biedt Futures Literacy voor mij niet de oplossing. De onderwerpen zijn volledig vrij, terwijl ik meer richting verwacht in de procesaanpak. Na de tweede sessie ben ik er dan ook mee gestopt.”

Handreikingen

“Dat is jammer”, reageert Rob van der Veen, beleidsuitvoerder Wmo/Wonen bij gemeente Het Hogeland, “want de derde sessie was juist heel leuk. Die was veel concreter dan de voorgaande en bood ook echte handreikingen, zoals een stappenplan om vraagstukken aan te vliegen. Wat ik wel zou willen adviseren voor toekomstige sessies: doe het in de ochtend. Dan is ieders hoofd nog leeg en dat heb je toch echt wel nodig. En zet mensen bij elkaar die betrokken zijn bij hetzelfde onderwerp. Want al snel werd het gesprek over de toekomst gedomineerd door het klimaat. Hartstikke belangrijk, erken ik volmondig, maar ik ben meer met wonen bezig.”

Concepten voor de toekomst

Wat de drie Futures Literacy-sessie nu uiteindelijk hebben opgeleverd? Naast enige verwarring onder hen die wat moeite hadden met de methodiek, zijn er vier concepten voor de toekomst beschreven: 1) Noord-Nederland als nationaal park, 2) geen uitbreiding van woningcontinenten maar wel een woningbouwconcept waarbij alles mag, als het maar binnen de bestaande woningvoorraad plaatsvindt, 3) een huis dat zijn eigen energie produceert en tot slot 4) experimenten die de regio

vanuit eigenwaarde toekomstkracht moeten bieden.
Wordt vervolgd?

Door Eduard van den Hoff